

«Θεωρία και Πράξη
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

ἀρχὴ τοῦ πλαγίου δευτέρου ἤχου τὸ πρῶτον πέτρον πρωτοψάλ
του ἤχος π' κα

Ἡ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ

Ἀθήνα, 15-18 Δεκεμβρίου 2021

«Ἡ μουσικὴ τυπογραφία τῆς Ψαλτικῆς
Τέχνης: 200στὴ ἐπέτειος: 1820/21-2021»

Όργανωτική και
Επιστημονική Έπιτροπή

- ☛ Γρηγόριος Θ. Στάθης, Όμότιμος Καθηγητής – Πρόεδρος
- ☛ Άχιλλεύς Χαλδαιάκης, Καθηγητής – Γραμματεύς
- ☛ Δημήτριος Μπαλαγεώργος, Άναπλ. Καθηγητής
- ☛ Θωμάς Άποστολόπουλος, Άναπλ. Καθηγητής
- ☛ Φλώρα Κρητικοῦ, Άναπλ. Καθηγήτρια

Γραμματεία,
Συντονιστική - Έκτελεστική

- ☛ Γρηγόριος Άναστασίου, Διδάκτωρ
gr_anastasiou@yahoo.gr

Τηλ. & Fax (+30)210 3843545
Κιν. Τηλ. (+30)6942576845
Web site: www.ibyzmusic.gr
E-mail: conference@ibyzmusic.gr

ὁ ἀνά τριετία συγκαλούμενο ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, Ἡ Διεθνὲς Συνέδριο, Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ, μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ τετραήμερο, Τετάρτη ἕως Σάββατο, 15-18 Δεκεμβρίου 2021, στὴν Ἀθήνα. Τὸ φετινὸ, ὄγδοο κατὰ σειρά, Συνέδριο συγκαλεῖται σὲ συνδιοργάνωση μὲ τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν καὶ τὸ Τμῆμα Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (ΕΚΠΑ).

Καὶ τὸ φετινὸ Συνέδριο διατηρεῖ τὸν καθιερωμένο ἀπὸ τὰ προηγούμενα Συνέδρια διττὸ χαρακτῆρα· ἐπιστημονικὸ-μουσικολογικὸ καὶ ψαλτικὸ-καλλιτεχνικὸ. Ὁ σχεδιασμὸς αὐτὸς χωράει ὅλους τοὺς ἐπιστήμονες καὶ ψάλτες-μουσικολόγους καὶ ὅλους τοὺς ψάλτες-καλλιτέχνες καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἐπιλογή τεσσάρων-πέντε Χορῶν Ψαλτῶν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ.

Θεματολογία

Κάτω ἀπ' τὸν κεντρικὸ θεματικὸ ἄξονα «Θεωρία καὶ Πράξη τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», τὸ παρὸν συνέδριο θὰ ἔχει τὸ ἀκολουθο θέμα: **«Ἡ μουσικὴ τυπογραφία τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης· 200στὴ ἐπέτειος: 1820/21–2021»**. Ἡ ἐπινόηση τῆς μουσικῆς τυπογραφίας τῆς Ψαλτικῆς ἀποτελεῖ ὀρόσημο στὴν ψαλτικὴ ἱστορία, ποὺ συνδέεται μὲ τὴν σημειογραφικὴ μεταρρύθμιση τῆς Νέας Μεθόδου (1814/15).

Καλοῦνται οἱ ἐπιστήμονες μουσικολόγοι καὶ οἱ μουσικολογοῦντες ψάλτες νὰ συμβάλουν στὴν ἀνάπτυξη τοῦ διαλόγου καὶ τὴν διασάφηση συγκεκριμένων ζητημάτων κατὰ τὶς ἀκόλουθες θεματικὲς πτυχές:

- Ἱστορία τῆς μουσικῆς τυπογραφίας τῆς Ψαλτικῆς (συνθῆκες, πρόσωπα, γεγονότα, ἐξέλιξη).

- Τεχνικὴ ἐξέλιξη καὶ ψαλτικὴ τυπογραφία: ἀπὸ τὴν χειρωνακτικὴ στοιχειοθεσία στὴν ψηφιακὴ ἐπεξεργασία μουσικοῦ κειμένου.

- Σημειογραφία καὶ τυπογραφικὴ αἰσθητικὴ.

- Τυπογραφία, διάδοση καὶ διδασκαλία τῆς Ψαλτικῆς.

- Βιβλιογραφία τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης.

- Πενήντα χρόνια τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας καὶ ἐπιστημονικῆς προσφορᾶς τοῦ Γρ. Θ. Στάθη.

- Τριάντα χρόνια τοῦ Τμήματος Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ ΕΚΠΑ καὶ ἀνάπτυξης τῶν βυζαντινομουσικολογικῶν σπουδῶν.

ὀργάνωση – σχεδιασμός

Τὸ Συνέδριο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἀθήνα, στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Μ. Βασιλείου 15, 11854 Ρούφ), κατὰ τὸ τριήμερο 15-18 Δεκεμβρίου 2021, Τετάρτη ὡς Παρασκευή, πρωὶ καὶ ἀπόγευμα, καὶ Σάββατο πρωί. Οἱ βραδυνὲς ψαλτικὲς ἐκδηλώσεις θὰ πραγμα-

τοποιοηθοῦν στὸν ἱερό μητροπολιτικό ναὸ τῶν Ἀθηνῶν «Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου».

Ὁ σχετικός γενικός σχεδιασμὸς εἶναι ὁ ἀκόλουθος:

Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2021

- **πρωί:** ἔναρξη - προσφωνήσεις - εἰδικές ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **ἀπόγευμα - βράδυ** (ἰ.μ.ν. Ἀθηνῶν): Ἐπετειακὴ ἐκδήλωση γιὰ τὰ 50χρονα τοῦ IBM μὲ ὁμιλία τοῦ Ὁμοτ. Καθηγητῆ **Γρηγορίου Στάθη** καὶ ψαλτικὴ ἐκδήλωση μὲ τὸν περίφημο Χορὸ Ψαλτῶν «**Οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης**».

Πέμπτη 16 Δεκεμβρίου 2021

- **πρωί:** εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **ἀπόγευμα:** εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις ἢ καὶ ὀλιγόλεπτες εἰσηγήσεις
- **βράδυ** (ἰ.μ.ν. Ἀθηνῶν): ψαλτικὴ ἐκδήλωση (δύο Χοροὶ Ψαλτῶν)

Παρασκευὴ 17 Δεκεμβρίου 2021

- **πρωί:** εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **ἀπόγευμα:** εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις ἢ καὶ ὀλιγόλεπτες εἰση-

γήσεις

- **βράδυ** (ί.μ.ν. Ἀθηνῶν): τέλεση τῆς Ἀκολουθίας Τριθέκτη τοῦ Βυζαντινοῦ Κοσμικοῦ Τυπικοῦ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Ἀγίας Σοφίας καὶ τοῦ Κοντακίου τῶν Χριστουγέννων - τάξις καὶ μέλος Γρηγορίου Στάθη (δύο Χοροὶ Ψαλτῶν)

Σάββατο 18 Δεκεμβρίου 2021

- **πρωί**: εἰδικές ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- **μεσημέρι**: συζήτηση στρογγυλῆς τραπέζης – λήξη τοῦ Συνεδρίου

πρόσκληση

Καλοῦνται οἱ ἐπιστήμονες - ἐρευνητὲς τῆς θεωρίας καὶ πράξεως τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, –πανεπιστημιακοὶ δάσκαλοι, μουσικολόγοι καὶ ψάλτες–, ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ κάποια πτυχή τοῦ θέματος τοῦ Συνεδρίου, νὰ συμμετάσχουν στὸ Συνέδριο.

συμμετοχή

Ἡ συμμετοχὴ ἀφορᾷ εἴτε στὴν παρουσίαση ἐπιστημονικῆς ἀνακοινώσεως, διάρκειας 20 λεπτῶν τῆς ὥρας, κατὰ τὶς πρωϊνὲς θεματικὲς ἐνότητες, εἴτε σὲ ὀλιγόλεπτη παρουσίαση, διάρκειας 10 λεπτῶν τῆς ὥρας κατὰ τὶς ἀπογευματινὲς θεματικὲς ἐνότητες.

Κατὰ τὶς ἀπογευματινὲς συνεδριάσεις θὰ ὑπάρχει ἐπιπλέον ἢ δυνατότητα ἀναρτήσεως σχετικῶν πινάκων, δηλαδὴ φωτογραφιῶν σελίδων χειρογράφων – πινάκων θεωρητικῶν

ζητημάτων – βιβλιογραφικής ενημερώσεως κ.ά. καθώς και παρουσιάσεως πρωτοτύπου ήχητικού υλικού.

Και βέβαια ζητείται συμμετοχή ψαλτών και ακροατών: *«δεῦτε οἱ φιλορρήμονες, πλῆθος τῶν μουσικῶν τε».*

Γιὰ ὅλες τίς περιπτώσεις συμμετοχῆς χρειάζεται νὰ ὑποβληθεῖ στήν Ὀργανωτική Ἐπιτροπή μέχρι 30 Αὐγούστου 2021 δήλωση μέ τήν σαφῆ διατύπωση τοῦ θέματος τῆς ἀνακοινώσεως καί περίληψη μέχρι 300 λέξεις, στήν ἐλληνική ἢ ἀγγλική γλῶσσα, εἴτε μέσω τοῦ Easy Chair Conference System <https://easychair.org/conferences/?conf=icmp2021> (προτείνεται) εἴτε μέσω ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου conference@ibyzmusic.gr

Οἱ προτάσεις συμμετοχῶν θὰ ἀξιολογηθοῦν μέχρι τήν 15η Σεπτεμβρίου ἀπό τήν Ὀργανωτική καί Ἐπιστημονική Ἐπιτροπή.

Ἐπίσημες γλῶσσες τοῦ Συνεδρίου εἶναι ἡ Ἑλληνική καί Ἀγγλική.

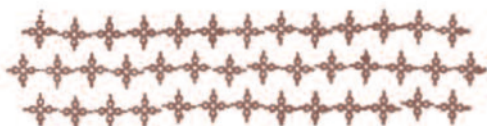
κόστος συμμετοχῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς γιὰ κάθε ὁμιλητὴ ὀρίζεται στὰ 50 εὐρώ. Ἡ Ὀργανωτική Ἐπιτροπή ἀδυνατεῖ νὰ καλύψει ὅποιαδήποτε περαιτέρω ἔξοδα, θὰ προτείνει ὅμως πιθανές ἐπιλογές διαμονῆς καί διατροφῆς σὲ εἰδικές γιὰ τοὺς συνέδρους τιμές.

τρόπος πληρωμῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς θὰ καταβληθεῖ σὲ τραπεζικὸ λογαριασμό, ὁ ὁποῖος θὰ σημειώνεται στήν ἐπιστολὴ ἀποδοχῆς τῆς Ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς ὁμιλητές.

πάτρου πρωτοψάλτου ἤχος 4 πα

Κυριε ελεησον με κρησα προσεσε ε (4) ει σε κευ
σε ο α ο ο ου μου (4) ει σε κευ σαν μου ου κυ
ου ου ου ρ ι ι ε (4) κυ ρι ε ελεησον κρησα
προσεσε ε (22) ει σε κευ ου ου μου (22) πα ο θ
ελεησον τη φου τη η η τη ης δε η η α ο ο
ο ως μου (4) ελεησον τα κρησα γε ε να με προσε
σε ε ε ελεησον κευ ου μου ου κυ ου ο ρι
ι ι ε ε

Κατευθυσθη η η τω η προσεσε χη η η η η
μου (4) ως δε μι ε ο ο βα ο ε ε να κη

The VIIIth International Conference organized by the Institute of Byzantine Musicology will take place this year in Athens on 15-18 December 2021 with the usual main theme “The Theoria and Praxis of the Psaltic Art”, organized and executed in collaboration with the Holy Archdiocese of Athens and the Department of Music Studies (University of Athens). This eighth conference, following suit with the previous seven, maintains its dual character emphasizing both musicological and psaltic/artistic aspects. This scheme allows for the call for papers inviting all scholars, chanters-musicologists and chanters-artists to participate, as well as the selection of four to five choirs from Greece and abroad.

theme

Under the fundamental thematic axis “Theoria and praxis of the Psaltic Art” the conference shall have the specified theme of “The musical typography of the Psaltic Art; 200th anniversary (1820/21–2021)”. The invention of the musical typography of Psaltic Art is a milestone in the psaltic history, which is connected with the notational reform of the New Method (1814/15).

Hence, the scholarly musicologists and musicological chanters are kindly invited to contribute to the ongoing dialogue and clarification of particular issues according to the following thematic points:

- History of the musical typography of Psaltic Art (conditions, persons, facts, evolu-

tion).

- Technology and psaltic typography: from manual type setting to musical text digital processing.
- Musical Notation and issues of typography aesthetics.
- Typography, dissemination and teaching of the Psaltic Art.
- Bibliography of the Psaltic Art.
- Fifty years of the Institute of Byzantine Musicology and prof. Gregorios Stathis' musicological research.
- Thirty years of the Department of Music Studies of the University of Athens and the development of byzantine musicological studies

organization and schedule

The conference will take place in the Cultural Center of the Archdiocese of Athens (M. Vassiliou 15, 11854 Athens) from 15-18 December 2021 with the following schedule:

Wednesday, 15 December 2021

Morning: commencement - individual scientific announcements

Afternoon: Address delivered by Prof. Gregorios Stathis on the 50th anniversary of Institute of Byzantine Musicology.

Evening: psaltic performance (Athens Metropolitan Cathedral) and reception

Thursday, 16 December 2021

Morning: individual scientific announcements

Afternoon: short presentations

Evening: psaltic performances (Athens Metropolitan Cathedral)

Friday, 17 December 2021

Morning: individual scientific announcements

Afternoon: short presentations

Evening: the Office of Trithekti according to the rite of the Great Church and the Christmas Kontakion set to music by Gregorios Stathis (Athens Metropolitan Cathedral)

Saturday, 18 December 2021

Morning: individual scientific announcements

Noon: round-table session

invitation and call for papers

Scholars and researchers in the fields of the theory and practice of the Psaltic Art, university instructors, musicologists and chanters involved in any area of the conference's theme are invited to participate.

participation

Participation is possible either via the presentation of scientific announcements lasting

20 minutes during the morning sessions or short presentations lasting 10 minutes during the afternoon sessions. During the afternoon sessions the utilization of graphics, posters (i.e. photographs of manuscripts, tables of theoretical clarification, bibliographical information, etc.) is possible. Furthermore, the participation of chanters and musicians as auditors, as well as any interested in participating in the discussion groups of the Conference is highly encouraged.

All types of participants must submit a registration application. Please state clearly the title of the proposed announcement, as well as the types of presentation materials that will be needed. The registration form must be received by the organizational committee by 30 August 2021 and may be submitted either online through Easy Chair Conference System <https://easychair.org/conferences/?conf=icmp2021> (strongly recommended) or via e-mail: conference@ibyzmusic.gr

To propose a paper please submit an abstract in Greek or English to a maximum of three hundred words and attach a short biographical note or very select CV. Decisions will be announced by 15 September 2021 by the organizational and program committee.

The official conference languages are Greek and English.

participation fee

The conference participation fee is fifty euro per participant. The organization is unable to cover any expenses, but it may be able

to help with finding accommodations at special rates.

payment

Participation fees are transferred to the bank account, given in the notification email and approval letter.

Organizational & Program Committee

- Gregorios Stathis, Director of the IBM - Emeritus Professor, Athens University
- Achilles Chaldeakis, Professor, Athens University
- Demetrios Balageorgos, Associate Professor, Athens University
- Thomas Apostolopoulos, Associate Professor, Athens University
- Flora Kritikou, Associate Professor, Athens University

Secretariat, Coordinating Committee

- Gregorios Anastasiou, Ph. D.

gr_anastasiou@yahoo.gr

Tel. & Fax (+30)210 3843545
Mob. Tel. (+30)6942576845
Web site: www.ibyzmusic.gr
E-mail: conference@ibyzmusic.gr

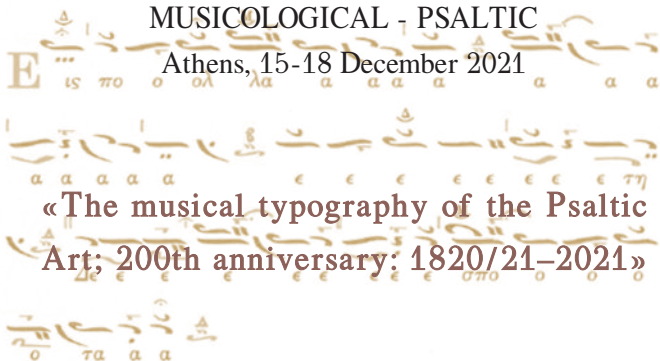
«Theoria and Praxis
of the Psaltic Art»

Εἰς τὴν εἰσοδὸν Ἀρχιερέως
«Εἰς πολλά ἔτη»

Ἦχος Δι
VIII CONFERENCE

MUSICOLOGICAL - PSALTIC

Athens, 15-18 December 2021

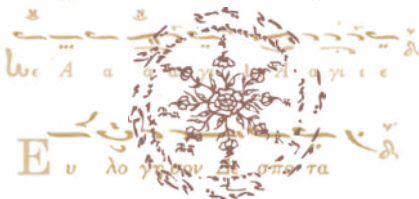

«The musical typography of the Psaltic
Art; 200th anniversary: 1820/21–2021»

Ἑναρξῆ

Ἦξι οὗτος ὁ Χορὸς τῶν Ψαλτῶν, Ἦχος ἠ δ

ὁ διὰ
κονος

